

Stabil lønudvikling på DA-området i 1. kvartal 2020

Lønudviklingen på DA-området for 1. kvartal 2020 er baseret på oplysninger fra februar 2020. Udviklingen er dermed opgjort før både overenskomstfornyelsen og før Corona-krisen.

I 1. kvartal 2020 var den årlige lønstigningstakt på DA-området 2,5 pct., hvilket er 0,1 pct.-point højere end i forgående kvartal. Funktionærernes årlige lønstigningstakt var 2,6 pct. i 1. kvartal 2020. Funktionærernes lønstigningstakt ligger dermed fortsat stabilt. Arbejdernes løn steg med 2,3 pct. år-til-år i 1. kvartal 2020, hvilket er på niveau med det foregående kvartal, *jf. tabel 1*. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen på DA-området været relativt stabil omkring 2½ pct., hvilket har været ca. ¼ pct.-point over referenceforløbet.

Tabel 1. Udvikling i løn og priser

	3. kvrt. 2018	4. kvrt. 2018	1. kvrt. 2019	2. kvrt. 2019	3. kvrt. 2019	4. kvrt. 2019	1. kvrt. 2020
DA området	----- Årlig ændring i pct. -----						
Arbejdere	2,6	2,5	2,4	2,4	2,5	2,3	2,3
Funktionærer	2,5	2,5	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6
Fremstillingssektoren	2,6	2,5	2,4	2,5	2,6	2,5	2,4
Bygge og anlæg	3,4	3,4	3,4	3,1	3,2	2,9	2,7
Serviceprægede erhverv	2,3	2,2	2,3	2,2	2,3	2,3	2,4
DA området i alt	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,4	2,5
Forbrugerpriser	0,9	0,8	1,2	0,8	0,4	0,7	0,6
Reallønsudvikling	1,6	1,7	1,3	1,6	2,1	1,7	1,9

Anm.: Opgjort efter DB07.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og Danmark Statistik.

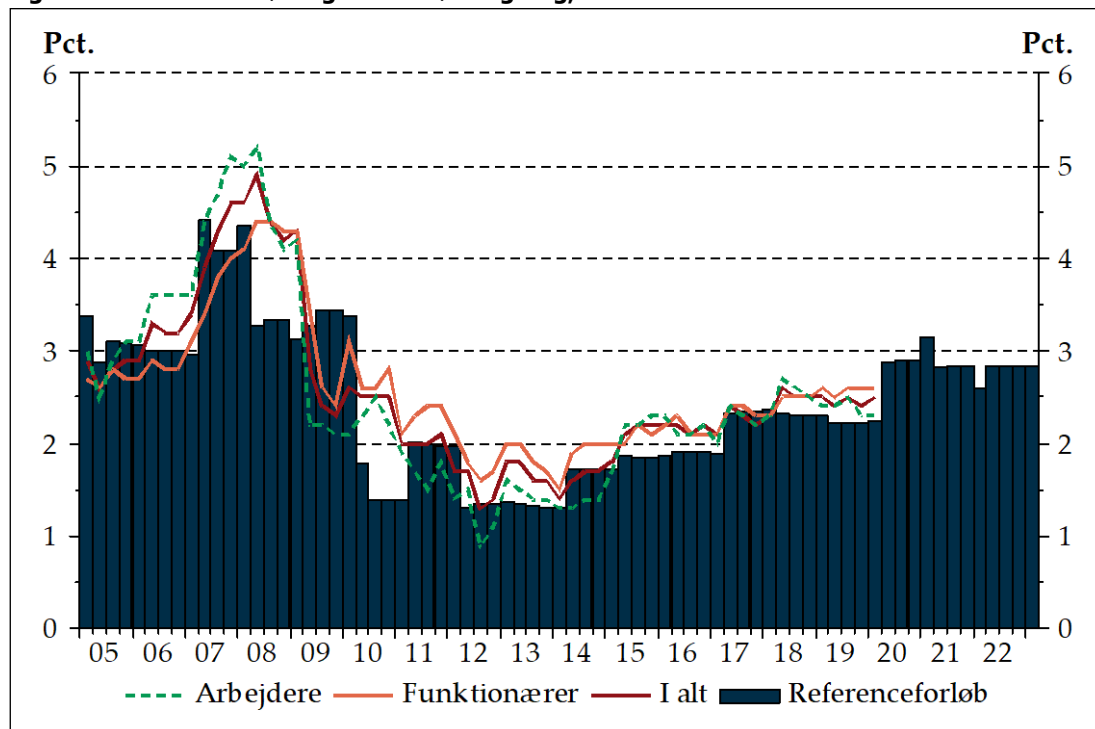
Inflationen aftog med 0,1 pct.-point i 1. kvartal 2020, hvilket medførte en stigning i forbrugerpriserne på 0,6 pct. Det betyder, at reallønsfremgangen på DA-området var på 1,9 pct., hvilket er en stigning på 0,2 pct.-point i forhold til det foregående kvartal. Reallønsudviklingen i 1. kvartal 2020 ligger således omtrent på niveau med den gennemsnitlige reallønsudvikling i løbet af 2019.

Samlet lønudvikling på DA-området

På hele DA-området var lønstigningstakten på 2,5 pct. i 1. kvartal 2020. Lønudviklingen lå dermed 0,3 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb.

Arbejdernes lønstigningstakt var på 2,3 pct. og funktionærernes lønstigningstakt lå på 2,6 pct. i 1. kvartal 2020, *jf. figur 1*.

Figur 1. Referenceforløb og faktisk lønstigning, samlet DA-område

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Opgørelsen af omkostningerne for de overenskomstbaserede referenceforløb beregnes som den prognosemæssige omkostningsudvikling og tager udgangspunkt i overenskomsternes omkostningselementer på 13 udvalgte overenskomstområder, hvilket betyder, at fremstillingssektoren vægter mere i forhold til DA-området samlet set, mens servicesektoren vægter mindre. Dertil vægter timelønne mere. Stigningerne beregnes som en prognose baseret på de landsdækkende overenskomster. På den enkelte arbejdsplads kan lønudviklingen afvige herfra som følge af lokale forhandlinger mellem ledelse og de ansatte.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik samt egne beregninger.

Pensionsindbetalinger bidrog med 0,3 pct.-point til lønstigningstakten på hele DA-området. Fritvalgsordninger bidrog med 0,5 pct.-point, hvilket er 0,1 pct.-point mindre end perioden inden 2. kvartal 2019. Det skyldes, at den aftalte stigning i bidrags-satserne for fritvalgsordningerne er lidt mindre i overenskomstperiodens sidste år. Hverken genetillæg eller personalegoder har i dette kvartal bidraget til den samlede lønudvikling. Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,8 pct.-point i 1. kvartal 2020, hvilket svarer til bidraget i 4. kvartal 2019, *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Lønstigningstakternes sammensætning, hovedbrancher og DA i alt

	4. kvartal 2019				1. kvartal 2020			
	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA
Samlet lønudvikling	----- Pct. -----							
	2,5	2,9	2,3	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5
<i>Heraf:</i>	----- Pct.-point -----							
Genetillæg	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fritvalgsordninger	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Personalegoder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Pension	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3
I alt	0,8	1,0	0,9	0,8	0,7	1,0	0,8	0,8

Anm.: Tabellen angiver årlig ændring i timefortjenesten. Bidraget fra pension afspejler bl.a., at pensionsbetalinger øges med lønnen. Der indgår både arbejdere og funktionærer i opgørelsen af sammensætningerne.

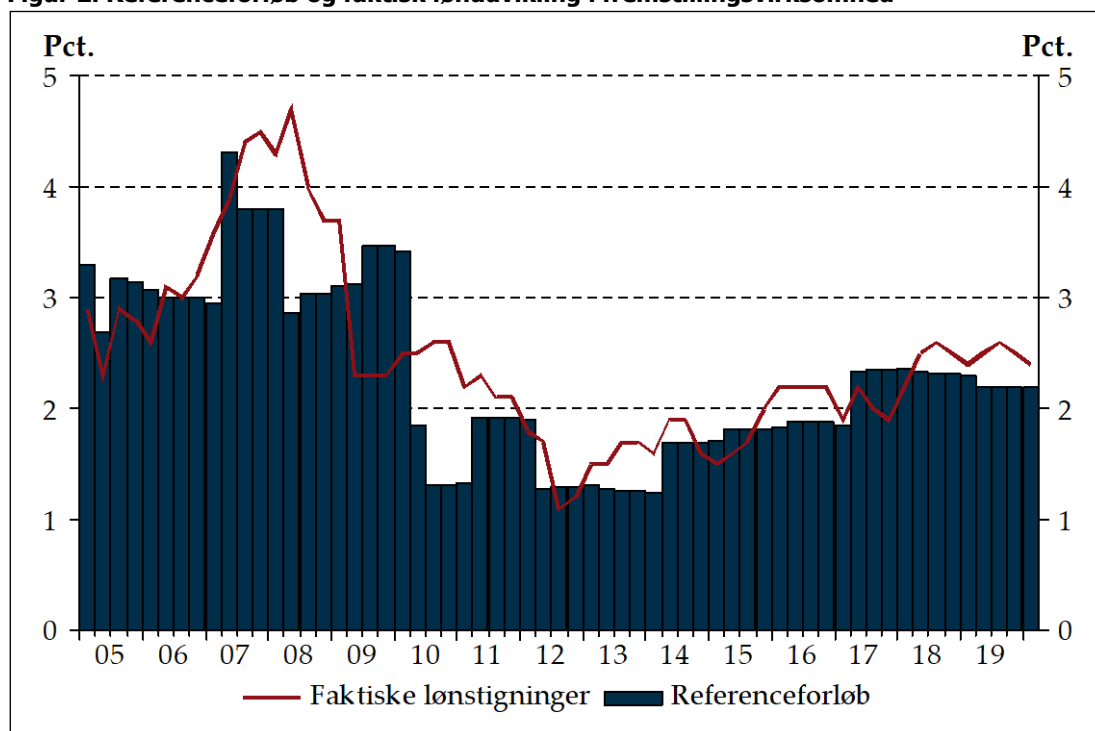
Kilde: DA's KonjunkturStatistik.

Brancheopdelt lønudvikling på DA-området

Lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed var på 2,4 pct. i 1. kvartal 2020. Dermed lå lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed i 1. kvartal 2020 0,2 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb. I forhold til 4. kvartal 2019 faldt lønstigningstakten med 0,1 pct.-point, jf. figur 2. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen inden for fremstillingsvirksomhed været ca. ¼ pct.-point over referenceforløbet.

Pensionsindbetalinger i fremstillingsvirksomhed bidrog til lønstigningen med 0,3 pct.-point i 1. kvartal 2020, mens fritvalgsordninger bidrog med 0,5 pct.-point. Der var ikke noget bidrag fra hverken genetillæg eller personalegoder. Samlet set bidrog genetillæg, fritvalgsordninger, personlaegoder og pensionsindbetalinger 0,7 pct.-point til lønudviklingen i fremstillingsvirksomhed, jf. tabel 2.

Figur 2. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i fremstillingsvirksomhed

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter fremstillingsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Industriens Overenskomst, Træ- og møbeloverenskomsten og Slakterioverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Den største lønstigning i 1. kvartal 2020 inden for fremstillingsvirksomhed var inden for forsyning, hvor den årlige lønstigningstakt var på 3,3 pct. Dette er 0,2 pct.-point højere end lønstigningstakten i det foregående kvartal. Den mindste lønstigning inden for fremstillingsvirksomhed i 1. kvartal 2020 var inden for Sten-, ler- og glasindustri, som oplevede en lønstigningstakt på 1,6 pct. Dette er 0,2 pct.-point lavere end i foregående kvartal.

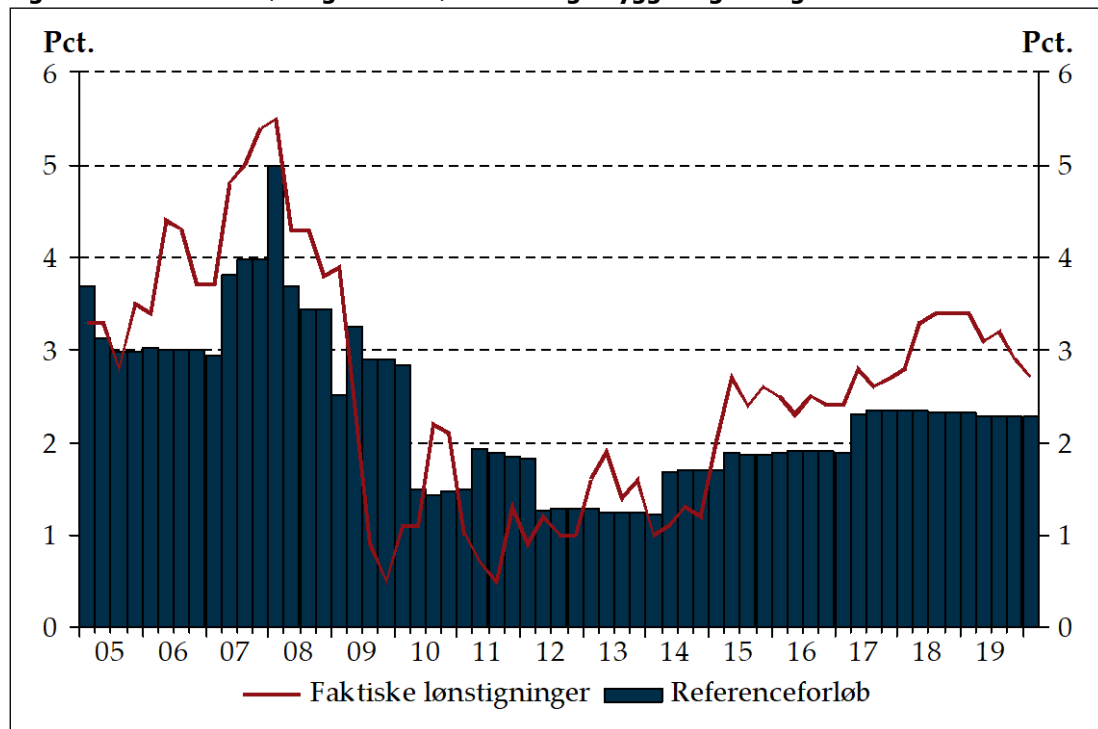
Inden for bygge- og anlægsvirksomhed var den årlige lønstigningstakt 2,7 pct. i 1. kvartal 2020, hvilket er 0,2 pct.-point lavere end i det foregående kvartal. Den årlige

lønstigningstakt var 0,4 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb. I 2018 var lønudviklingen inden for bygge- og anlægsvirksomhed op mod 1 pct.-point over referenceforløbet, men siden begyndelsen af 2019 har lønudviklingen nærmet sig referenceforløbet, jf. figur 3.

En del af stigningen inden for bygge- og anlægsvirksomhed skyldes bidrag fra pensionsindbetalingerne, som bidrog med 0,4 pct.-point til lønstigningerne i 1. kvartal 2020, hvilket er på niveau med foregående kvartal. Fritvalgsordninger bidrog derudover med 0,5 pct.-point til lønstigningerne ligesom i det foregående kvartal. Personalegoder bidrog med 0,1 pct.-point, mens der ikke var noget bidrag fra genetillæg til lønstigningen i bygge- og anlægsvirksomhed.

Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 1 pct.-point i 1. kvartal 2020, hvilket var på niveau med 4. kvartal 2019, jf. tabel 2.

Figur 3. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i bygge- og anlægssektoren

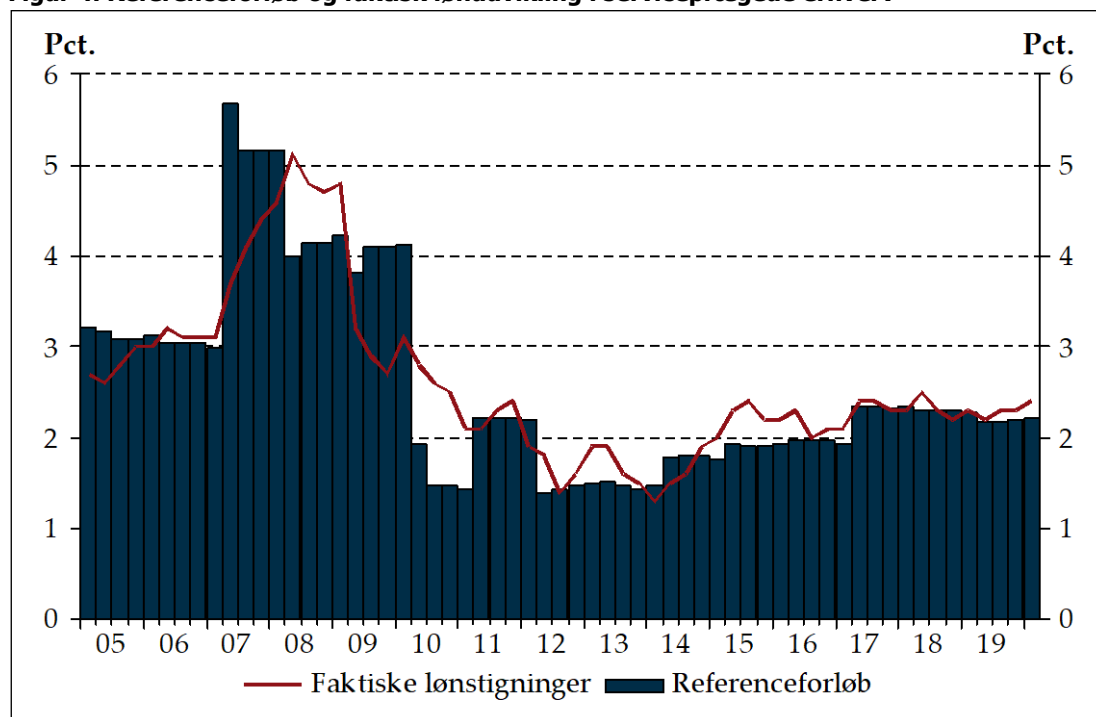

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter bygge- og anlægsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Bygge- og anlægs-overenskomsten, Bygningsoverenskomsten, Maleroverenskomsten, Elektrikeroverenskomsten og VVS-overenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Lønningerne steg 2,4 pct. inden for serviceprægede erhverv i 1. kvartal 2020, hvilket var 0,1 pct.-point højere end i 4. kvartal 2019. Lønstigningen lå dermed 0,2 pct.-point over niveauet af de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb i 1. kvartal 2020. Siden 2. kvartal 2017 har lønudviklingen inden for serviceprægede erhverv været omtrent på samme niveau som referenceforløbet, jf. figur 4.

Figur 4. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i serviceprægede erhverv

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter de serviceprægede erhverv på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Transport- og logistikoverenskomsten, Fællesoverenskomsten på transportområdet, Serviceoverenskomsten og Butiksoverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Pensionsindbetalingerne bidrog positivt til lønudviklingen med 0,3 pct.-point i 1. kvartal 2020, hvilket er 0,1 pct.-point lavere end i 4. kvartal 2019. Fritvalgsordninger bidrog ligeledes positivt med 0,5 pct.-point. Hverken genetillæg eller personalegoder bidrog til lønudviklingen i dette kvartal. Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,8 pct. i 1. kvartal 2020, hvilket er 0,1 pct.-point lavere end i 4. kvartal 2019, *jf. tabel 2*.

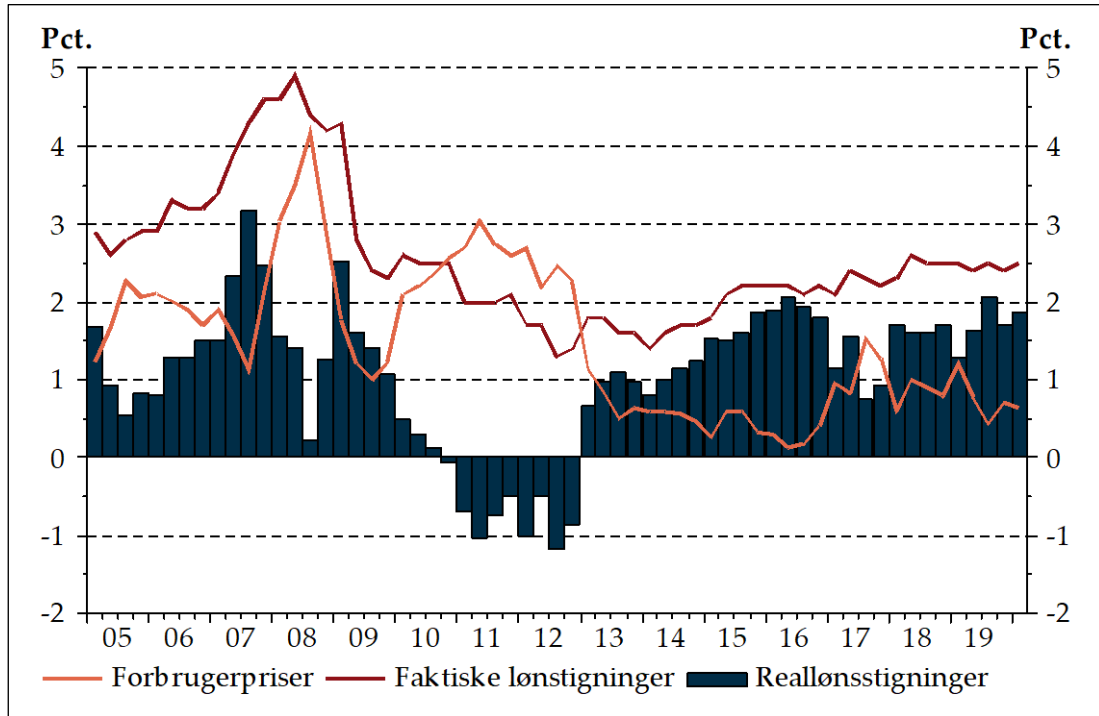
Den største lønstigning i 1. kvartal 2020 blandt de serviceprægede erhverv var inden for Telekommunikation, hvor lønstigningstakten var 4,0 pct., hvilket er 1,1 pct.-point højere end i foregående kvartal. Den laveste lønstigning i 1. kvartal 2020 var inden for kategorien Hotel- og restaurationsvirksomhed, hvor lønstigningstakten var 1,7 pct., hvilket er 0,3 pct.-point lavere end foregående kvartal.

Udviklingen i reallønnen

Reallønnen angiver, hvor meget lønstigningen overstiger inflationen. Den er dermed et mål for den reelle forbedring i købekraft som følge af lønudviklingen.

I 1. kvartal 2020 lå inflationen på 0,6 pct., hvilket er et fald på 0,1 pct.-point i forhold til 4. kvartal 2019. De privatansatte på DA-området havde dermed i 1. kvartal 2020 en stigning i reallønnen på 1,9 pct., hvilket er 0,2 pct.-point højere end reallønsstigningen i det foregående kvartal, og omkring gennemsnitsniveauet siden 2018, *jf. figur 5*.

Figur 5. Udviklingen i forbrugerpriserne og reallønnen på DA-området

Kilde: Danmarks Statistik, DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.